

Verkoop van mistnetten in Nederland

Roger Arnhem

Enkele jaren terug konden de Nederlanders er zich terecht op beroemen te beschikken over een degelijke wetgeving inzake vogelbescherming en werd enigszins kregelig gekeken of verwezen naar de 'achterlijke' vogelbescherming in België.

Mede ten gevolge van de voortschrijdende Europese economische integratie en op het gebied van de vogelbescherming, meer specifiek de Benelux-samenwerking, werd de laatste tijd in België aanzienlijke voortgang gemaakt in het tot stand brengen van een betere vogelbeschermingswetgeving.

In dit verband moge verwezen worden naar de thans 10 jaar oude Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, afgesloten tussen België, Nederland en Luxemburg. Op grond van deze Conventie kon in 1972 een Benelux-beslissing worden genomen waarbij een eind werd gemaakt aan de massale vogelvangst in België.

Het is op grond van deze Benelux-beslissing en het aandringen van de Nederlandse en Luxemburgse regeringen dat in België in 1972 de jaarlijkse in de herfst plaatsvindende vogelvangst werd afgeschaft. Teneinde evenwel tegemoet te komen aan de vraag vanwege de talrijke volièrehouders naar kooivogels, heeft de Belgische regering gebruik gemaakt van een clause in de Benelux-beschikking van 1972, op grond waarvan het vangen van kooivogels werd toegestaan met behulp van niet-automatische klepkooien van beperkte omvang (maximale inhoud 50 dm³). De praktijk heeft evenwel aangetoond dat aan de vraag naar kooivogels door de volièrehouders niet kon worden voldaan door deze beperkte vangst en meer en meer werd gegrepen naar het gebruik van zogenaamde mistnetten of Japanse netten om op illegale wijze vogels te vangen. Deze vangst kan niet anders bestempeld worden dan als stroperij. Het is dan ook niet te verwonderen dat, gelet op deze situatie, het Benelux-overleg tot een tweede beschikking heeft geleid waarbij de handel, het transport, het bezit en a fortiori

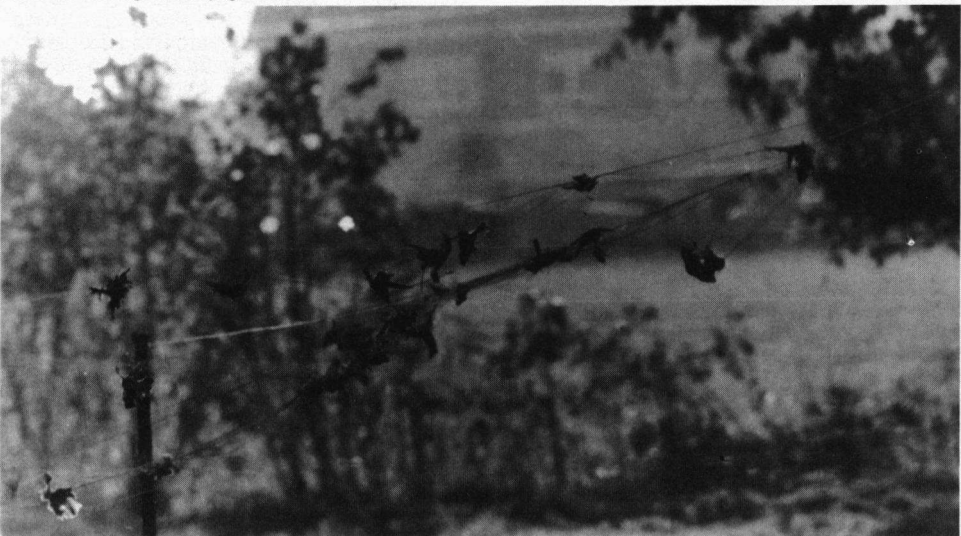
het gebruik van mistnetten verboden werden. Deze beschikking is in werking getreden op 1 juli 1976.

Voor degenen die het niet weten zijn mistnetten ragfijne nylonnetten met kleine mazen die in tuinen, bossen of tegen elke achtergrond onzichtbaar voor de vogels kunnen worden opgesteld en waarin bij het doorkvliegen de vogels zich dan ook verwarren en blijven hangen. Deze netten zijn des te gevaarlijk omdat ze alle vogels vangen dus ook de insekteneters en het niet gemakkelijk is de vogels in het algemeen onbeschadigd uit deze netten te halen. Bepaalde vogels, die luid alarmeren zoals de spechten en soms mezensoorten, worden door vogelvaarders dan ook zo vlug mogelijk het zwijgen opgelegd door ze dood te knippen.

Het merkwaardige is dat België en Luxemburg een dergelijk verbod in hun wetgeving hebben ingelast en dat de mistnetten in België uit de handel zijn verdwenen en slechts clandestien kunnen worden aangeschaft. De Nederlandse regering heeft tot dusverre evenwel zijn handtekening niet gehonoreerd

Achtergelaten mistnetten door vogelvaarders bevatten soms tientallen dode zangvogels, die totaal verward in het fijne nylon-draad een ellendige dood zijn gestorven.

Foto: Dominique Arnhem.

en staat nog steeds de invoer, uitvoer, doorvoer en handel van mistnetten toe.

De situatie is thans zo dat Belgische volièrehouders slechts even over de grens dienen te wippen naar de markt te Hulst of te Maas-tricht om daar de uitgestalde mistnetten te kopen. Deze netten worden via de lucht, via Schiphol, meestal uit Japan ingevoerd zodanig dat deze luchthaven de draaischijf is geworden voor dit vogelvangstmateriaal bij uitstek.

Gelet op het uitblijven van een verbod tot verkoop van mistnetten in Nederland wordt meer en meer door Belgische volièrehouders gemord en gesteld dat, indien het vogelbeschermingsland bij uitstek Nederland, zich niet conformeert aan een internationale afspraak, het België niet kwalijk zou kunnen worden genomen indien ook in dit land de handel in mistnetten opnieuw zou worden toegestaan. Officieel wordt de verdenking, dat deze netten voor illegale vogelvangst zouden kunnen worden gebruikt, verontwaardigd afgewezen en wordt beweerd dat deze netten moeten dienen ter bescherming van kersen of aardbeien tegen al te snoepgrage Spreeuwen of Merels.

Een ander argument tegen de beperkingen van de vogelvangst in België, aangevoerd door de volièrehouders, is dat in België het gebruik van mistnetten verboden is doch dat men enkele honderden meters over de Belgisch-Nederlandse grens en met name in Nederlands-Limburg te Aubel, tijdens de vogeltrek honderden meters Japanse netten opgesteld kan vinden zonder dat van overheidswege ingegrepen wordt.

Hunnerzijds verdenken de Belgische vogelbeschermers Nederland ervan geen maatregelen te willen treffen ter wille van de commerciële belangen bij de verkoop van mistnetten. Ze wijzen erop dat het moeilijk te begrijpen is waarom een zogenaamde lacune in de Nederlandse vogelbeschermingswetgeving, die een verbod van handel in mistnetten niet toestaat, niet reeds langer opgevolgd werd door een wetwijziging. Het zelfde argument wordt overigens uitgespeeld tegen het commercialiseren van de kievitseiëren in Nederland waarvoor reeds lang de intentie bestaat om niet alleen het rapen te beperken doch vooral om de commercialisering van de kievitseiëren te bannen.

De Belgische vogelbeschermers vertrouwen er dan ook op dat in Nederland binnen de kortst mogelijke termijn een verbod tot handel in mistnetten tot stand wordt gebracht, desnoods via een speciale wet, en dat in elk geval ernstig toezicht wordt gehouden op het gebruik van mistnetten tijdens de trekperiode vooral in het zuiden des lands waar relatief nog evenveel volièrehouders opereren als in België.

■ Roger Arnhem, Durentijdlel 8, 2130 Brasschaat, België.

Rotganzen op Oosterschelde

Naar aanleiding van het artikel in 'Het

Vogeljaar' 28 : 24-25 over 'Rotganzen op de Oosterschelde' moet ik opmerken dat de schrijver niet vermeldt uit welke bron de bewering afkomstig is dat er vele jaren 500 Rotganzen in de Oosterschelde zouden overzomerden. Later schrijft hij: 'het wegtrekken van de Rotganzen in de eerste dagen van mei is volgens mij wel degelijk het teken dat het hier geen échte overzomeraars betreft...'

Internationale ganzentellingen toonden juist aan dat vooral in de periode april/mei (in het voorjaar dus) de grootste aantallen Rotganzen in ons land verblijven.

Verder schrijft hij 'Deze 500 Rotganzen op de Oosterschelde maken dus een belangrijk deel van de totale broedpopulatie uit'. Aangezien er in april 1978 en april 1979 respectievelijk 41.000 en 50.000 Rotganzen alleen al in Nederland zijn geteld, moet dit onjuist zijn geformuleerd.

Aan foute gegevens en conclusies hebben wij niet veel, daarom even deze rechtzetting. Foute informatie in de literatuur kan al te gemakkelijk een langdurig 'eigen leven' gaan leiden.

Overigens, complimenten voor de mooie foto's bij dit artikel. Jammer dat bij de foto van Fred Hess niet vermeld wordt dat het een groepje van ten minste 4 Witbuikrotganzen (*Branta bernicla hrota*) en enkele Zwartbuikrotganzen (*Branta b. bernicla*) betreft. Zo'n duidelijke plaaf van *hrota* zag ik maar zelden uit Nederland. Wellicht is de CDNA ook wel geïnteresseerd, met name naar de plaats waar de foto werd gemaakt.

■ Leo van den Bergh, Middelveld 114, 6651 GX Druten.

Duivenliefhebbers contra Buizerd en Havik

Rond Venlo speelt sinds maart een probleem tussen duivenliefhebbers en vogelvrienden. Na een artikel in het plaatselijk dagblad over een duivenliefhebber die zijn duiventil aan de rand van het grote natuurgebied 'De Ravenvennen' heeft staan en volgens zijn beweringen veel last heeft van stootvogels, die zijn duiven slaan met name de Havik en de Buizerd, kwamen er enige ingezonden stukken van vogelvrienden en geïnteresseerden waaronder ook een artikel van ondergetekende. Hierin heb ik trachten uit te leggen dat een Buizerd slechts hoogst zelden een duif of vogel als maaltijd gebruikt maar voornamelijk van muizen leeft en de Havik voor 54% duiven als maaltijd gebruikt, waarvan slechts 13,2% tamme duiven en daarvan 90% eenjarige duiven. De schade, die op vele duizend gulden werd geraamd, zal dus volgens mij wel wat meevallen. Volgens mij ligt het meer aan de tonnen bedorven aardappelen en gebakken frites, die een boer daar op zijn land gooit voor bemesting, dat er zo veel duiven wegblijven.

Mijn vraag is nu of er lezers zijn die ook met dit probleem zitten of er van gehoord hebben, zo ja of zij dit mij willen laten weten.

■ A. Lommen, redactie, Natuurwacht Limburg, postbus 944, 5900 AX Venlo.